

OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS (5 éves)

Komplex vizsga 2 (2026-tól)

A Komplex vizsga 2 az ötéves osztatlan tanárképzésben résztvevők számára a 7. félév után esedékes a mintatanterv szerint. A vizsga kizárólag szóbeli, és minimum kettő, de lehetőség szerint háromtagú bizottság előtt zajlik. A hallgató mindkét tételsorból húz tételt, vázlatot készít, majd felel.

A tételsorok a vizsgaidőszak kezdte előtt 3 hónappal felkerülnek a honlapra. Az őszi szemeszterben felkészítő kurzust tartunk a hallgatóknak. A tavaszi szemeszterben erre nem kerül sor.

Gazdaság, népesség, életmód, társadalom, művelődés

1. A hódoltság korának hatásai a Kárpát-medence népesedésére és a 18. századi népmozgások és következményeik (főbb demográfiai mutatók, az etnikai és vallási összetétel változása).
2. A magyar társadalom a demográfiai átmenet korában (az átmenet szakaszai, főbb demográfiai mutatók, a változások okai, az etnikai és vallási összetétel változásai), 1873-1989.
3. Rétegződés és a mobilitás lehetőségei: a nemesi és nem nemesi társadalom Magyarországon 1848-ig
4. A polgárosodás kérdései a 19. században és a polgári társadalom megítélése /helyzete a két világháború között, valamint a kommunista rendszerben.
5. A jobbágyság-/paraszt-kérdés Mária Terézia úrbéri rendeletétől a téjeszesítésig/háztáji gazdaságokig (úrbéri rendelet és hatása, jobbágyszabadítás, földbirtokszerkezet alakulása, földkérdés az első világháború után).
6. A nagy földrajzi felfedezések, az oszmán hódítás és a kora újkori kis jégkorszak hatása a magyar gazdaságra. Gazdasági erőforrások, részvétel az európai kereskedelemben a 16-17. században.
7. Európa védelmében: a magyarországi végvári rendszer kiépülése, elemei, működése és a törökellenes háborúk, 16-18. század
8. Az európai és a magyar városfejlődés a kora újkorban: várostípusok, a városok szerepe, funkciói, kézművesipar, életmód.
9. A magyar gazdaság a Habsburg Birodalomban 1848-ig (kísérlet egy egységes birodalmi piac és gazdaság megteremtésére III. Károlytól II. József-ig, a magyar gazdaság ágazatai és kiviteli cikkei, a napóleoni háborúk és a környezeti/időjárási változások).
10. A neokolonizáció típusai és hatásai az Európán kívüli világban: Afrika és Ázsia 19. századi „gyarmatosítása”, a gyarmati rendszer 20. századi változásai.
11. Az első és második ipari forradalom összehasonlítása. (térsegei és elterjedése, jellemzőik és gazdasági-társadalmi hatásuk)
12. Urbanizációs jelenségek a 18-19. századi Európában és Magyarországon. Budapest világvárossá fejlődése.
13. Művelődés, művészetek és oktatás a 16-18. században.
14. Az európai és világgazdasági folyamatok hatása a magyar gazdaságra 1848-tól 1929-ig.
15. Modern idők – társadalmi, kulturális és életmódbeli változások az I. világháború után Európában és Magyarországon.
16. Gazdasági világválság: az USA, Németország és Magyarország válságkezelése.
15. Magyar gazdaság és gazdaságpolitika 1945-től a rendszerváltozásig.
17. A magyarországi közoktatás és az oktatáspolitikai változásai az 1850-es évektől 1949-ig

18. Nemzeti ébredés, nemzetiségi kérdés, nemzetiségi politika a 18. sz. végétől az első világháborúig.

19. A magyar kisebbség és a magyarországi nemzetiségek helyzete az első világháborútól napjainkig.

Politikai berendezkedések, intézmények, eszmék, ideológiák

Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

1. A brit alkotmányos / parlamentáris monarchia és az amerikai köztársaság politikai rendszereinek összehasonlítása.

2. A felvilágosodás és hatásai (tudományos világkép, politikai eszmék, kulturális megújulás).

3. A francia forradalom politikai folyamatainak bemutatása a napóleoni rendszerig.

4. A Habsburg Monarchia központi kormány szervei és a magyar korona országainak közigazgatása 1711-1848.

5. A kiegyezés előzményei és a dualizmus rendszere (a Janus-arcú 50-es évek, az Októberi Diploma és a Februári Pátens, kényszerek osztrák és magyar oldalról, a kiegyezési törvények, a közös ügyek és a közös érdekű ügyek)

6. A pártrendszer és az államszervezet a dualizmus korában (a modern magyar államszervezet és jogrend felépítése: közigazgatás, bíraskodás, államháztartás; pártok és ideológiák).

7. Politikai konszolidációk jellege, tartalma és lefolyása Magyarországon 1867-ben, az 1920-as években és az 1960-as években.

8. A magyar szabadságharcok belső és külső feltételrendszere: Rákóczi-mozgalom, 1848/49 és 1956.

9. A 19. század uralkodó eszméi: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus összevetése.

10. A szocializmus és irányzatai a 19. században („utópikus” és „kispolgári” szocializmus, marxizmus, keresztényszocializmus)

11. A 19. századi egységfolyamatok és hatásuk a nemzetközi együttműködésre (1815-1914) (német és olasz egység, szövetségi rendszerek létrejötte)

12. A Párizs környéki békék és hatásuk Európára és az Európán kívüli világra.

13. A bolsevizmus / sztálinizmus és a fasizmus / nemzeti szocializmus ideológiájának összevetése. (ideológiai előzmények, gazdasági és társadalomkép, kultúra stb.)

14. A tengelyhatalmak elleni politikai és katonai szövetség kialakulása, az együttműködés jellege és területei, eredményei és felbomlása. (1939-1947).

15. A hidegháború időszakának jellemzői, a bipoláris világ kapcsolatrendszerének alakulása (a hidegháború inkubátor, majd klasszikus szakasza, az enyhülés és a kis hidegháború időszaka, „megszűnése”, a több pólusú világ kialakulása).

16. Magyarország nemzetközi helyzetének alakulása, a szovjet függőség lebontása, a rendszerváltozás folyamatának bemutatása.

17. Az európai integráció intézményesülése, az Európai Unió megalakulása, Magyarország helyzete az Unióban.